

Shabbat Perek 12: Habboné

Mishná 1

A.) Texto y estructura

הבונה כִּפָּה יבנה ויהא חָיִב?
(הבונה) כָּל שֶׁהוּא, וְהַמְסִיתָ וְהַמְכָּה בַּפְּטִישׁ וּבַמַּעְצָד.
הַקּוֹדֵחַ כָּל שֶׁהוּא, חָיִב.

זֶה הַכֶּלֶל, כָּל הַעוֹשֶׂה מְלָאכָה וּמְלָאכָתוֹ מִתְקַיְמָת בַּשַּׁבָּת, חָיִב.
רָבֵן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, אִף הַמְכָּה בְּקֶרֶס עַל הַסֵּדֶן בַּשַּׁעַת מְלָאכָה, חָיִב, מִפְּנֵי
שֶׁהוּא כֹמֵתֵקוֹן מְלָאכָה:

B.) Glosario

martillo pesado	קורנס	cepillo	מעצד	cincelar	לסתת
yunque	סדן	taladrar	לקדוח	martillo	פטיש

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 10.12-13

12 הבונה כל שהוא חייב, המשוה פני הקרקע בבית כגון שהשפיל תל או מילא גיא הרי זה בונה וחייב, אחד נתן את האבן ואחד נתן את הטיט הנותן את הטיט חייב, ובנדבך העליון אפילו העלה את האבן והניחה על גבי הטיט חייב, שהרי אין מניחין עליה טיט אחר, והבונה על גבי כלים פטור.
13 העושה אהל קבוע הרי זה תולדת בונה וחייב, וכן העושה כלי אדמה כגון תנור וחבית קודם שישרפו הרי זה תולדת בונה וחייב, וכן המגבן את הגבינה הרי זה תולדת בונה, ואינו חייב עד שיגבן כגרוגרת, המכניס יד הקרדום בתוך העין שלו הרי זה תולדת בונה וכן כל כיוצא בו, וכן התוקע עץ בעץ בין שתקע במסמר בין שתקע בעץ עצמו עד שנתאחד הרי זה תולדת בונה וחייב.

Mishná 2

A.) Texto y estructura

הַחֹרֵשׁ כָּל שֶׁהוּא, הַמְנַכֵּשׁ וְהַמְקַרְסִים וְהַמְזַרְדֵּי כָּל שֶׁהוּא - חָיִב.
הַמְּלַקֵּט עֵצִים, אִם לְתֵקוֹן, כָּל שֶׁהוּא, אִם לְהַסִּיק, כִּדִּי לְבַשֵּׁל בִּיצָה קְלָה.
הַמְּלַקֵּט עֵשְׂבִים, אִם לְתֵקוֹן, כָּל שֶׁהוּא, אִם לְבַהֲמָה, כְּמֵלֵא פִי הַגְּדִי:

B.) Glosario

arreglar	לתקן	anillar	לקרסם	arar	חורש
prender fuego	להסיק	romper ramas	לזרד	desyerbar	לנכש
bestia	בהמה	cabrito	גדי	recoger	ללקט

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 8.1, 5

1 החורש כל שהוא חייב, המנכש בעיקרי האילנות והמקרסם עשבים או המזרד את השריגים כדי ליפות את הקרקע הרי זה תולדת חורש ומשיעשה כל שהוא חייב, וכן המשוה פני השדה כגון שהשפיל התל ורדדו או מילא הגיא חייב משום חורש, ושיעורו כל שהוא, וכן כל המשוה גומות שיעורו כל שהוא. 5 התולש עולשין והמזרד זרדיו, אם לאכילה שיעורו כגרוגרת, ואם לבהמה שיעורו כמלוא פי גדי, ואם להסקה שיעורו כדי לבשל ביצה. המעמר אוכלין אם לאכילה שיעורו כגרוגרת, ואם עמר לבהמה שיעורו כמלוא פי גדי, ואם להסקה שיעורו כדי לבשל ביצה, וביצה האמורה בכל מקום היא ביצה בינונית של תרנגולין, וכל מקום שנאמר כדי לבשל ביצה הוא כדי לבשל כגרוגרת מביצה וגרוגרת אחד משלשה בביצה, ואין עמור אלא בגדולי קרקע.

Mishná 3

A.) Texto y estructura

הכותב שתי אותיות, בין בימינו בין בשמאלו, בין משם אחד בין משני שמות, בין משני סממניות, בכל לשון, חיב. אמר רבי יוסי, לא חיבו שתי אותיות אלא משום רושם, שפך היו כותבין על קרשי המשכן, לידע איזהו בן זוגו. אמר רבי, מצינו שם קטן משם גדול, שם משמעון ושמואל, נח מנחור, דן מדניאל, גד מגדיאל:

B.) Glosario

panel	קרש	tintas	סממניות	mano derecha	ימינו
		contar, listar	לרשום	mano izquierda	שמאלו

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 11.9-10, 17

9 הכותב שתי אותיות חייב, המוחק כתב על מנת לכתוב במקום המחק שתי אותיות חייב, הכותב אות אחת גדולה כשתים פטור, מחק אות אחת גדולה ויש במקומה כדי לכתוב שתיים חייב, כתב אות אחת והשלים בה את הספר חייב, הכותב על מנת לקלקל העור חייב שאין חיובו על מקום הכתב אלא על הכתב, אבל המוחק על מנת לקלקל פטור, נפלה דיו על גבי ספר ומחק אותה, נפלה שעה על גבי הפנקס ומחק אותה, אם יש במקומה כדי לכתוב שתי אותיות חייב. 10 הכותב אות כפולה פעמים והוא שם אחד כמו דד תת גג רר שש סס חח חייב, והכותב בכל כתב ובכל לשון חייב ואפילו משני סימניות. 17 רושם תולדת כתב הוא, כיצד הרושם רשמים וצורות בכותל ובשער וכיוצא בהן כדרך שהציירין רושמים הרי זה חייב משום כותב, וכן המוחק את הרשום לתקן הרי זה תולדת מוחק וחייב. המשרטט כדי לכתוב שתי אותיות תחת אותו שירטוט חייב, חרשי העצים שמעבירין חוט של סקרא על גבי הקורה כדי שינסור בשוה הרי זה תולדת משרטט, וכן הגבלים שעושים כן באבנים כדי שיפצל האבן בשוה, ואחד המשרטט בצבע או בלא צבע הרי זה חייב.

Mishná 4

A.) Texto y estructura

הכותב שְׁתִּי אוֹתִיּוֹת בְּהֶעֱלֵם אֶחָד, חֵיב.
כָּתַב בְּדִיו, בְּסֵם, בְּסִקְרָא, בְּקוֹמוֹס וּבְקִנְיָנוֹתוֹם, וּבְכָל דְּבַר שֶׁהוּא רוֹשֵׁם, עַל שְׁנֵי כְּתָלֵי
זָוִיּוֹת וְעַל שְׁנֵי לוּחֵי פִּנְקָס, וְהֵן נִהְגִּין זֶה עִם זֶה, חֵיב.
הכותב על בְּשָׂרוֹ, חֵיב.
המְסַרֵּט עַל בְּשָׂרוֹ, רַבִּי אֶלְיָעָזָר מְחַיֵּב חֲטָאתוֹ, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר:

B.) Glosario

angulares	זוויות	tinta de goma	קומוס	ignorancia	העלם
cuaderno	פנקס	tinta de cobre	קנקנתום	droga, perfume	סם
ser editado	להגות	muro	כותל	tinta roja	סקרא

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 11.11, 15-16

11 הכותב אות אחת סמוך לכתב או כתב על גבי כתב והמתכוין לכתוב חית וכתב שני זינין וכן כל כיוצא בזה בשאר אותיות, הכותב אות אחת בארץ ואות אחת בקורה שהרי אין נהגין זה עם זה, או שכתב שתי אותיות בשני דפי פנקס ואינן נהגין זה עם זה פטור, כתבן בשני כתלי זוית או בשני דפי פנקס והן נהגין זה עם זה חייב. 14 הכותב בשמאלו או לאחור ידו ברגלו בפיו ובמרפקו פטור, איטר שכתב בימינו שהיא לו כשמאל כל אדם פטור, ואם כתב בשמאלו חייב, והשולט בשתי ידיו בשוה וכתב בין בימינו בין בשמאלו חייב, קטן או חזן בקולמוס וגדול או חזן בידו וכותב חייב, גדול או חזן בקולמוס וקטן או חזן בידו וכותב פטור. 15 אין הכותב חייב עד שיכתוב בדבר הרושם ועומד כגון דיו ושחור וסקרא וקומוס וקלקנתוס וכיוצא בהם, ויכתוב על דבר שמתקיים הכתב עליו כגון עור וקלף ונייר ועץ וכיוצא בהם, אבל הכותב בדבר שאין רישומו עומד כגון משקין ומי פירות, או שכתב בדיו וכיוצא בו על עלי ירקות ועל כל דבר שאינו עומד פטור, אינו חייב עד שיכתוב בדבר העומד על דבר העומד, וכן אין המוחק חייב עד שימחוק כתב העומד מעל דבר העומד. 16 הכותב על בשרו חייב מפני שהוא עור אף על פי שחמימות בשרו מעברת הכתב לאחר זמן הרי זה דומה לכתב שנמחק, אבל המשרט על בשרו צורת כתב פטור, הקורע על העור כתבניית כתב חייב משום כותב, הרושם על העור כתבניית כתב פטור. המעביר דיו על גבי סקרא חייב שתיים אחת משום כותב ואחת משום מוחק, העביר דיו על גבי דיו וסקרא על גבי סקרא או סקרא על גבי דיו פטור.

Mishná 5

A.) Texto y estructura

כָּתַב בְּמִשְׁקוּיָו, בְּמֵי פְרוֹת, בְּאַבְק דְּרָכִים, בְּאַבְק הַסּוּפְרִים, וּבְכָל דְּבָר שֶׁאֵינוֹ מִתְקַיֵּם, פְּטוּר.
לְאַחַר יָדוֹ, בְּרִגְלוֹ, בְּפִיו וּבְמַרְפְּקוֹ, כָּתַב אוֹת אַחַת סָמוּךְ לְכָתֵב, כָּתַב עַל גְּבִי כְּתָב, נִתְפָּן לְכָתֵב חֵית וְכָתֵב שְׁנֵי זִנְיָן, אֶחָד בְּאַרְץ וְאֶחָד בְּקוֹרָה, כָּתַב עַל שְׁנֵי כְּתָלֵי הַבַּיִת, עַל שְׁנֵי דְפֵי פִּנְקֵס וְאֵין נִהְגִּין זֶה עִם זֶה, פְּטוּר.
כָּתַב אוֹת אַחַת נוֹטְרִיקוֹן, רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בְּתִירָא מְחִיב, וְחֻכְמִים פּוֹטְרִין:

B.) Glosario

columna, viga	קורה	puño	מרפק	liquidos	משקוין
iniciales	נוטריקון	al lado	סמוך	polvo	אבק

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 11.14

14 הכותב בשמאלו או לאחר ידו ברגלו בפיו ובמרפקו פטור, איטר שכתב בימינו שהיא לו כשמאל כל אדם פטור, ואם כתב בשמאלו חייב, והשולט בשתי ידיו בשוה וכתב בין בימינו בין בשמאלו חייב, קטן או חזק בקולמוס וגדול או חזק בידו וכותב חייב, גדול או חזק בקולמוס וקטן או חזק בידו וכותב פטור.

Mishná 6

A.) Texto y estructura

הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתֵיּוֹת בְּשְׁנֵי הָעֵלְמוֹת, אַחַת שְׁחֵרִית וְאַחַת בֵּין הָעֵרְבִים, רַבֵּן גַּמְלִיאֵל מְחִיב, וְחֻכְמִים פּוֹטְרִין:

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shegagot 6.8

אכל כחצי זית ונודע לו וחזר ושכח ואכל כחצי זית אחר בהעלם שני פטור, שהרי נודע לו בינתיים ויש ידיעה לחצי שיעור, וכן אם כתב אות אחת [בשבת] בשגגה ונודע לו וחזר ושכח וכתב אות שנייה סמוכה לה בהעלם שני פטור מקרבן חטאת וכן כל כיוצא בזה, וכן אם הוציא שתי אמות בשוגג ושתי אמות במזיד ושתי אמות בשוגג, אם בזריקה חייב, לא מפני שאין ידיעה לחצי שיעור אלא מפני שאין בידו להחזירה, לפיכך לא הועילה לו הידיעה שבינתיים, ואם בהעברה פטור שיש ידיעה לחצי שיעור כמו שביארנו.